

RDEČI PRAPOR

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

Izhaja v Ljubljani vsaki torek, četrtek in soboto.

Naročnina za avstro-ogrsko kraje za celo leto 14 K, za pol leta 7 K, za četrt leta 3-50 K, mesečno 1-20 K; za Nemčijo za pol leta 7-90, za četrt leta 4 K; za Ameriko za pol leta 9-50 K za četrt leta 4-80 K.

Posamezna številka 10 v.

Reklamacije so poštnine preste. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo, imenoma. Enostopna polt-vrstica (širina 38 mm) za enkrat 30 vln., večkrat po dogovoru.

43. številka.

V Ljubljani, v torek, dne 11. maja 1909.

Leto XII.

NASLOVA: Za dopise in rokopise za list: Uredništvo «Rdečega Prapora», Ljubljana. — Za denarne pošiljave naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravništvo «Rdečega Prapora», Ljubljana, Selenburgove ulice 6/II.

Štajerske volitve.

Deželnozborske volitve na Štajerskem so prinesle socialno-demokratski stranki velik uspeh. V petek je prvič volil četrti razred po novem volilnem redu, po katerem glasujejo v tej kuriji samo tisti volilci, ki nimajo volilne pravice v drugih razredih. Večkrat se je slišalo, da je to delavski volilni razred; to se pa ne vjema. Z delavci vred glasuje mnogo malih kmetov, kočarjev, viničarjev i. t. d. ter malih obrtnikov, tako da v okrajih, kjer ni mnogo industrije, ne odločuje delavstvo. Le če se ima to pred očmi in če se vzame v poštev velikanski obseg volilnih okrajev in njih zverženost, se more prav oceniti velikanski uspeh, ki ga je stranka dosegla v petek, ko si je od 10 mandatov priborila štiri, dočim je v enem okraju v ožji volitvi, od katere je upravičeno pričakovati zmaga.

Seveda so doseženi pozitivni rezultati samo v nemških okrajih, dočim sta prišla oba mandata na Spodnjem Štajerskem v kmečkih občinah klerikalcem v roke. Na Slovenskem je pač še zakleto in veseliti se je treba že števila glasov, ki so bili oddani za socialno demokracijo, dočim je bilo od vsega začetka gotovo, da se okraji še ne dajo iztrgati klerikalcem.

V posameznih volilnih okrajih so bili rezultati sledeči:

Prvi okraj: Gradec mesto:

Upravičenih volilcev 25.000, oddanih glasov 9868.

Dobili so: Sodrugi Resel 6916, klerikalni kandidat Fürpass 1718, nemško-nacionalni Gottwald 1094 glasov. 140 glasov je bilo razpršenih. Izvoljen je torej z dvetretjinsko večino sodrugi Resel.

Drugi okraj: Srednještajerska mesta in trgi.

Upravičenih volilcev 11.887, oddanih glasov 7301.

Dobili so: Socialni demokrat Josip Jodlbauer 4154, krščanski socialci Neunteufel 1887, nemški liberalci Stranzl 1168 glasov. Izvoljen je torej sodrugi Jodlbauer.

Tretji okraj: Gornještajerska mesta in trgi.

Upravičenih volilcev 14.056. Oddanih glasov 12.398.

Dobili so socialni demokrat dr. Mihael Schacherl 8678, krščanski socialci Ferk 1910, nemški nacionalci Geissler 1508 glasov. Izvoljen je torej sodrugi dr. Schacherl.

Četrti okraj: Spodnještajerska mesta in trgi.

Upravičenih volilcev 8820. Oddanih glasov 5634.

Dobili so: Nemški nacionalci Kral 2281, socialni demokrat Albert Horvatek 2165, slovenski liberalci Ivan Rehek 1013 glasov.

Potrebna je torej oklja volitev med Kralom in Horvatom.

Peti okraj: Kmečke občine na Gornjem Štajerskem, skupina Marijino Celje, Irdning, Eisenerz i. t. d.

Oddanih glasov 9394.

Dobili so: Krščanski socialci Kanzler 5100, socialni demokrat Anton Regner 2892, nemški agrarci dr. Kapper 1030 glasov. Izvoljen je krščanski socialci Kanzler.

Šesti okraj: Kmečke občine na Gornjem Štajerskem, skupina Aflenz, Bruck, Ljubno i. t. d.

Oddanih glasov 10.699.

Dobili so: Socialni demokrat Julij Hilari 6884, krščanski socialci Musenbichler 2256, nemški agrarci Liebminger 1180 glasov. Izvoljen sodrugi Hilari.

Sedmi okraj: Srednještajerske kmečke občine prva skupina.

Oddanih glasov 13.005.

Dobili so klerikalci Göllles 8144, socialni demokrat Ljudevit Pörtl 3134, nemški agrarci Hotl 1084 glasov. 660 glasov je bilo razcepljenih. Izvoljen je klerikalci Göllles.

Osmi okraj: Srednještajerske kmečke občine druga skupina.

Izvoljen je klerikalci Franc Stocker, v manjšini socialni demokrat Weixelberger.

Deveti okraj: Spodnještajerske kmečke občine severna skupina.

Izvoljen slovenski klerikalci dr. Korošec, v manjšini slovenski socialni demokrat Kitek.

Deseti okraj: Spodnještajerske kmečke občine južna skupina.

Oddanih glasov 10.658.

Dobili so: Klerikalci Fran Pišek 6051, socialni demokrat Sitter 2752, liberalci Brinar 1777 glasov.

Izvoljen je klerikalci Pišek.

Našim sodrugom na Štajerskem so te volitve pojasnile položaj v posameznih okrajih ter jim pokazale, kje se je treba posebno polotiti dela. Število glasov v posameznih krajih, na katero se še ozremo, je v tem oziru zelo zanimivo in kaže, da ima socialna demokracija čvrste korenine tudi na Slovenskem, kjer je kaj industrije. Kaže tudi to, da more le še socialna demokracija kaj opravičiti proti klerikalizmu. In vse to je zelo poučno.

Proti neljudskim davkom!

(Govor poslanca sodruga Freundlicha na seji državnega zbora dne 4. maja.)

Ko se je v javnosti izvedelo, da bo leta 1909 izdelan in predložen nov davčni načrt, so ga široke množice ljudstva pričakovale z velikimi upi. Oglasile so se mnoge želje, da bi se razbremenili siromašni sloji. Toda vsi upi so splavali po vodi; in še več: Vsak strah, ki se združuje z imenom Bilinski, je prekosil

Šopek davkov,

ki je sedaj predložen zbornici. Kar je odkril glede na davčne vire, tudi v najširših krogih prebivalstva strah in gnus. Zvišanje davka na pivo, zvišanje davka na žganje, zvišanje vozniških cen zlasti v tretjem razredu na železnicah, zvišanje železniških tarifov posebno za premožne! Tega davčnega načrta ne vodi noben socialni ozir; ta načrt ni nič drugega kakor breobziren napad na žepne delavnega ljudstva, ne le najbrutalnejši, temveč tudi najbolj neduhoviti način pomnoževanja državnih dohodkov. Kakor misli gospod pl. Bilinski sanirati deželne finance, je prav podoben načinu, kako popravlja kakšen

PODLISTEK.

Francka.

Spisal E. Kristan.

VI.

Dalje.

Ko sta oba spoznala položaj, sta sklenila, da hitro opravita. Kakor ji je bilo težko, je Francka vendar razumela, da piše življenje zakone, ki so močnejši od vsake srčne želje. V duši se ji je zbudila hrabrost, ki je ni poznala prej tako dobro. Ko ji je Andrej povedal, da misli odpotovati v pondeljek, je rekla tako mirno, kakor da ji je povedal, koliko je ura: „Prav je.“

Nedeljo pa sta hotela še zavžiti. Menda ne bo ločitev predolga, a vendar je ločitev. Da bi se fant ne vrnil, ji ni prišlo na misel ne en trenotek. Mnogo besed ni bilo treba. Francka je vedela, da pride tisti hip, ko bo mogoče; vedela je tako natančno, kakor da je taka neizpremenljiva postava. Ampak, preden se vrne, mora oditi. In tedaj bo zopet sama...

Preveč občutkov se je borilo, preveč misli jo je obhajalo, da bi ji bilo moglo biti jasno v glavi in v srcu. Trezna, stroga vprašanja o vsak-

danjem življenju, o delu in zaslužku in kruhu in trudu so prihajala; v neznanih krajih porojene polsvetle sanje so priletavale in odprhavale kakor metulji; zableščalo se ji je v očeh kakor od kresov, ki oznanjajo srečo davno zaželjenega in končno pričakanega dneva; pa so se ji zasolžile trepalnice in priplavalo je kakor jesenska žalost, ki nima besed in ne razume sama sebe.

Vse pa je izginilo v nedeljo, ko sta prišla skupaj na zabavo v predmestju. V sobi so peli fantje znane pesmi z znanimi napevi, a Francki so se zdele čudne, kakor da jih ni slišala še nikoli. Nekje je igrala harmonika in njeni glasovi so prihajali do dekletovega sluha kakor iz neskončnih daljav, da so dobili na dolgi, dolgi poti čudovito barvo, in bilo je, kakor da igra nekje za goro veliki orkester, sestavljen iz slavnihih umetnikov. Vsa Franckina čutila so bila v zagonetni omotici. Vino je bilo na mizi, pa se ga ni doteknila. Vendar je bila vsa opojena. Andrej ji je razlagal, kako se porajajo gospodarske krize in kakšne posledice imajo; Francki je bilo, kakor da poslušala poezijo. Po žilah pa se ji je razlivala toplota, prijetna kakor tisto prvo solnce spomladi, zaradi katerega se človek ogiblje vsaki senci in

bi ga vžival še truden in upehan, dokler bi ne omagal. In toplota je prehajala v živce in srce ji je bilo kakor ognjišče, na katerem gori prijeten ogenj, ki greje, ne da bi palil.

Iz nedosežne globočine so se dvigale želje, ki jih ni spoznala. Prihajale so od vseh strani in so si podajale roke; vstajale so iz glasov in iz barv, vsipale so se iz solčnih žarkov. Brezštevilne so bile, a vse so se združevale v eno, edino, veliko, nepremagljivo in skrivnostno. In dekle je čutilo, da se mora izpolniti in slutilo, da je v izpolnitvi več kakor sladkost in miloba, več kakor sreča.

Tudi Andrej je slutil. Neopaženo se mu je ustavljalo pripovedovanje. Besede so zamirale, glas je padal. Oba sta molčala. Držala sta se za roko, a gledala sta vsak predse v daljavo, kjer je izginil kraj, pa so se vrstile čudovite, iz tajnega hrepenenja vstvarjene slike, brez vezi kakor v sanjah, plastične kakor v prirodi...

Prišli so godci, zagodili so, zavrtel se je prvi par, naenkrat je vse plesalo. Andrej in Francka sta bila med plesalci. Drugi so poskakovali, vriskali, tupatam je fant visoko vzdignil svoje dekle, Andrej in Francka sta plesala čudovito mirno,

galiski zlahčile svoje bankrotne finance: Enostavno poostri izkoriščanje delavcev in kmetov in tako poplača svoje dolgove. Varčnost je pridigal gospod pl. Bilinski! Stojimo pa sredi velike

gospodarske krize,

slisimo, da imamo pred seboj nevtajen deficit; in v tem času prihajata militarizem in marinizem z največjimi zahtevami.

Tudi v starostni preskrbi ministrov, ki pač se niso starj, se ne opazja nič varčnosti. Gospodje delajo kontrakte kakor veliki igralci; ker vedo, da ne bodo dolgo dobivali igralških honorarjev, si zagotavljajo starostne rente, ki so veliko višje kakor normalne. Dr. Renner je pripovedoval, da ne dobi dr. Geßmann 8000 kron, ki mu pripadajo, temveč 24.000 kron kot penzijo za svoje «trudapolno in plodno» delo kot delavski minister. In dr. Geßmann ni popravil te trditve. Ali je to podobno varčnosti?

Gospodje z rožljajočo sabljo

močejo ničesar vedeti o varčnosti finančnega ministra. Sliši se že o velikanskem zvišanju rekrutnega kontingenta, o novem oboroženju enega dela topništva, zlasti planinske artiljerije. Nova moda dreahnoughtsov nas tudi ne bo minila; 300 milijonov se bo baje zanje zahtevalo od delegacij.

Sedanje gosposko gospodarstvo v deželah, kjer imajo delavski razredi poskrbeti sredstva, dočim privilegiranci, zlasti veleposestniki sklepajo o porabi sredstev, je direkten

poziv na potrato

in na slabo gospodarstvo. In spričo tega je sedanji ministrski predsednik baron Bienert govoral o «množici neobdavnih»! Treba je čudovite porcije nespoznanja, če se ne ve, da pri nas

ni neobdavnih,

da ne le indirektnih, temveč tudi velikega dela direktnih davkov ne nosijo tisti, ki vplačujejo direktne davke, ampak široke množice. Socialni demokratje bodo toliko časa ponavljali zahtevo po

splošni volilni pravici za deželne zbornice,

dokler je ne bode razumela tudi vlada in njena večina.

Konec prih.

Politični odsevi.

* **Zaradi trgovinskih pogodb** je bila v soboto deputacija industrijalcev pri ministrskem predsedniku Bienertu. Prišli so drž. posl. dr. baron Chiari, dvorni svetnik dr. Halwich in komercialni svetnik Vetter, ki so zastopali tri centralizirane zveze industrijalcev. Opozarjali so, da je treba obširno urediti trgovinsko-politične razmere z zunanjimi državami, ter so prosili, naj se vlada ozira na opravičene zahteve in na ekzistenčne pogoje domače industrije. Ministrski predsednik je zagotavljal, da je vlada preverjena o važnosti tega vprašanja in da se trajno briga za ugodno rešitev. Vlada se tudi zaveda svoje dolžnosti, da je treba pri sklepanju trgovinskih pogodb varovati interese vse proizvajajočih in pridobivajočih slojev, torej tudi industrije in obrti in da se mora ob eventualnih nasprotnih nazorih in zahtevah iskati lojalno posredovanje in izravnanje. — Baron Bienert ima torej lepe besede. Dejanja jih pa doslej niso potrjevala. Odkar so trgovinske pogodbe z balkanskimi državami na dnevnem redu, se je opazalo le to, da služi vlada agrarcem in njihovim neopravičenim zahtevam kakor ponižen hlapec. Zaradi nasitnosti veleagrarcev se je dala Avstrija celo postaviti na laž. Srbiji so se obljubovale gospodarske koristi, dokler je imela svoje vojake mobi-

počasno, a v njunem miru je bila čudovita strast. Brez besed sta si pripovedovala, česar nista govorila še nikoli; vse, kar je nežnega v človeških dušah, je oživelo in zahrepenelo po obliki in po vresničenju in ljubezen, davno vsejana, je vzrastla in vzcvetela kakor stoletna aloa, ki počasi skali in dolgo zeleni, potem pa naenkrat požene cvet.

Godci so godili, glasovi so se oddaljevali, le še glavni napev je dosegal Franckl in Andrejcu do ušes. In vse drugače sta ga slišala nego so ga igrali. Polagoma, tiho sta korakala skozi vas, po široki cesti, po ozki stezi, dalje, dalje čez travnik in čez polje, kamor so stopale noge, ki jih je vodila neznana želja. Prišla sta v gozd, kjer je šumelo listje svojo pesem, bolj veličastno kakor godba; v gozd, kjer je bilo vse pokojno, kakor da je življenje človeštva ostalo onkraj sveta; v gozd, kjer se razodevajo skrivnosti in vresničujejo sanje.

Mrak se je širil, ko sta se vrnila srečna; zvezde so se vžigale, ko sta se poslovila. Drugo jutro navsezgodaj se je Andrejcu odpeljal.

Konec prih.

lizirane; ko jih je poslala domov na kmete, je pa izbruhnila carinska vojna in niti funt srbskega mesa ne sme priti čez avstrijsko mejo. Tiste obzirnosti na neagrarne sloje, o kateri govori baron Bienert, ni torej nikjer. Industrialni gospodje so bili pri ministrskem predsedniku seyeda zaradi svojih interesov. Če bo Avstrija zapirala svoje meje srbskemu žitu in srbskim prasičem, ne bodo Srbi kupovali izdelkov avstrijske industrije in naši industrialni kapitalisti bodo izgubili lepe profite. Precej so jih izgubili že doslej. Ampak stvar se tiče tudi delavcev, ki so ob kapitalističnih interesih še veliko bolj prizadeti kakor kapitalisti sami. Zakaj za delavce je hujske, če ni dela kakor pa za kapitaliste. Rešitev trgovinskih pogodb je v prvi vrsti važna za delavce in če bi se bil baron Bienert jasnejše izrazil o pogodbah z balkanskimi državami, bi bilo delavstvu veliko ljubše.

* **Za splošno volilno pravico** so priredili budimpeštanski delavci v soboto večer 20 shodov. Začetkoma so imeli namen, po shodih napraviti bakljado, ki bi korakala pred kraljev dvor. Bakljada bi imela biti demonstracija za volilno pravico in opozoriti vladarja na delavstvo. Policija pa je prepovedala bakljado z neslano «utemeljitvijo», da ne bi mogli ob pozni večerni uri ne prireditelji, ne policija preprečiti, da bi se med mirne delavce pomešali elementi, ki bi povzročili lahko kravale. Resnica pa je, da se vlada in njena udana policija bojita, da bi vladar izvedel, kako sodijo delavci o Andrašijevi volilni slepariji. Madžarska vlada je še tako predrzna, da telegrafira njen korespondenčni urad po svetu zlagan brzojav, da ni bilo bakljade, češ, da je bila premajhna udeležba na shodih; pozabila je pa, da je dva dni prej sama telegrafirala vest o prepovedi.

* **Ogrska ministrska kriza** je provzročila, da so si zdaj koalicijski bratci v laseh, kakor da niso nikoli skupaj čepeli pri jaslih. Kosut je v klubu neodvisnjaške stranke govoril o svoji avdienci pri vladarju in je napadal svoje dosedanje, na podlagi programa iz leta 67 stoječe zaveznike, ki zdaj nastopajo proti neodvisnjakom in zatajujejo vprašanja, ki so največje važnosti za gospodarsko osamosvojitve Ogrske. Kosutu so aplavdirali po teh besedah. Andrašy je pa po svoji avdienci pripovedoval, da ga je kralj zelo milostno sprejel, da se pa politični položaj ni še nič izpremenil.

* **Finančna komisija nemškega državnega zbora** je s 14 proti 10 glasom odklonila vpeljavno vinskega davka. Tako pada predlog za predlogom in nemški finančni minister stoji že takorekoč na razvalinah svojega finančnega načrta.

* **Z Ruskega prihajajo vesti**, ki trdovratno ponavljajo, da je v Peterburgu ministrska kriza. Car se baje še ni odločil ne sem ne tam, smatra se pa za gotovo, da ostane Stoljipin ministrski predsednik. Ostali ministri so baje solidarni s Stoljipinom.

* **O reviziji turške ustave** razpravlja zbornica v Carigradu. Po načrtu nove ustave, ki je predložen zbornici, bi imel sultan pravico imenovati samo velikega vezirja in šejka ul islam. Veliki vezir ima pravico svobodno sestaviti svoj kabinet. Ako zbornica da kabinetu nezaupnico, je ministratvo primorano odstopiti. Za izdajanje amnestije je treba dovoljenja poslanske zbornice. Ako zbornica odkloni dvakrat kakšno vladno predlogo, jo je treba razpustiti. Ako je nova zbornica istega mnenja kakor njena prednica, je dotična vladna predloga definitivno pokopana. Zasedanje parlamenta traja 6 mesecev. Senat šteje 45 članov, izmed katerih jih imenuje eno tretjino sultan, dve tretjini pa jih izvoli zbornica. Pravica sultana, da sme nevarne osebe poslati v prognanstvo, se odpravi.

* **Promoženje Abdul Hamida** znaša v celem 250 milijonov funtov ali 5 milijard 687 milijonov frankov. V inozemstvu je od tega denarja naloženega: 9 milijonov funtov na Angleškem, 3 na Francoskem, 2 na Italijanskem in pol milijona na Nemškem. Turška poslanska zbornica je sklenila, da se ima zapleniti ves denar, ki ga je sultan Abdul Hamid naložil pri inozemskih bankah. Vlada je odpovedala vsa pogajanja radi najetja novega posojila. Vsled konfiskacije Abdul Hamidovega promoženja ima sedaj toliko denarja na razpolago, da ji ni treba najemati posojila.

* **Neodvisnost Kreta.** V mladoturških krogih se siri vest, da bo Anglija v kratkem predložila velešilam nasvet, da se proglasi Kreta za neodvisno. Zatrjuje se, da sta kralj Edvard in kralj Viktor Emanuel na svojem zadnjem sestanku razpravljala o tem vprašanju.

Dopisi.

Jesenice. 9. maja je bil pri nas v vsakem oziru «izboren» dan. Liberalci so sklicali javen shod, katerega smo se tudi socialni demokratje udeležili. Pri volitvi predsedstva je prišlo do difference: liberalci — bilo jih je okrog 40, z Jesenic, Javornika, Dovjega in Radovljice — so predlagali dr. Vilfana, advokata in deželnega poslanca iz Radovljice, socialni demokratje pa sodruha Simona Ogrisa, sodarja z Jesenic. Nastal je vrišč. Neki posojilniški uradnik, Spitzer po imenu, je štel glasove — imel pa je taka očala, da je videl vsakega liberalca v dveh osehah, dva socialna demokrata pa v eni osebi. Nastel je zato 93 liberalcev in klerikalcev z gerentom Čebulom vred ter — 36 socialnih demokratov. V resnici pa je bilo socialnih

demokratov 60, liberalcev 43 pa 13 klerikalcev. Naši so so računarju Spitzerju posmehovali, češ, srečna posojilnica, ko ima tako izborne številkarje. Nastal je hrušč in trušč. «Sokolici» so vpili, grozili, Schrey je mahal z rokama, komisar Kordin pa je pretil z razpustom shoda. Socialni demokratje smo se smejali — končno pa je vstal sodr. Anton Kristan, ki je prišel s sodr. Kocmurjem na Jesenice na važno sejo ter se po seji tudi udeležil shoda, ter proglasil: Shod so sklicali liberalci; mi nočemo, da bi se nam reklo, da smo mi povzročili razpust shoda; zato dopuščamo, da predseduje dr. Vilfan, ali zagotoviti se nam mora, da dobimo besedo ter da se ne bo delalo trušča, ko bo naš govornik govoril. Dr. Vilfan je ves vesel dal zagotovilo, da se to zgodi. Nato je začel govoriti dr. Oražen o šolstvu, o justici, o financii, o Nemcih; se dosti objektivno, seveda plitvo in površno. Ko je končal, ni nihče vedel, čemu je govoril, kajti njegov konec: «Zato pa je potreba, da se narodno-napredna stranka čvrsto organizira ter ustanovi politično društvo na Jesenicah» ni odgovarjal prejšnjim izvajanjem. Za njim je dobil besedo «veleum», Ribnikarjev Dolfe, ki je poročal — o «Narodni Delavski organizaciji» — laž za lažjo — lagal je, da je slovenska socialna demokracija pod komando žida Adlerja, lagal je, da so socialni demokratje na Slovenskem protislovenski, da pošiljajo svoje otroke v sulferajnsko solo, da so v Trstu vedno proti slovenskim delavcem, zato ker so ti reveži — Slovenci. Lagal je brezstidno in hvalil N. D. O., ki je obljubljena dežela za delavce! Povedal je take reči, da so se mu vsi smejali. Dejal je: ker smo narodni delavci pri deželnozbornskih ožjih volitvah v Ljubljani volili Turka proti Kristanu, sta nam sedaj «Slov. Narod» in ljubljanski magistrat pomagala pri stavki tramvajskih uslužbencev. Lagal je, da je v ljubljanski N. D. O. — organiziranih tisoč ljudi. Sodruga Kocmur in Kristan sta ga pri vsaki laži takoj prijela, zalučavši mu v obraz: Dolfe, lažež —; sprayil je vse; debel je mož in debelo ima kožo, še debelejšo pa vest. Ko se mu je pa reklo, da ima Ribnikar celo za nevesto — Nemko, zatajil jo je ... Ubogo dekle, kaj bo reklo, ko vse to zve ... Po Ribnikarjevi mešanici je vstal zopet dr. Oražen ter predlagal v odbor učitelja Zupancičar z Rateč, Hkavca, gostilničarja z Javornika, Potočnika s Koroške Bele, Humra z Jesenic i. t. d. — vse te mu je ob splošnem smeju potrdil sodrug Anton Kristan, češ, so že «ta pravi», samo pri učiteljih je omenil, da ni prav, če se jih voli, ker so učitelji vendar izstopili iz stranke liberalonov ... Nato je dal besedo dr. Vilfan sodrugu Antonu Kristanu. Ribnikarjev Dolfe je stopil med «Sokolice», ki imajo hlačice zadaj preklane, ter jim dal «befel». Začeli so zvižgati, rjoveti, vpiti ... Sodruga Anton Kristan se je smejal ter povedal: «To smo mi pričakovali, in prav je tako, kajti s tem je podan dokaz, da ne bomo pojasnili tu Vaših laži. «Ljudje so pritrjevali, češ, zdaj jih poznamo, najprej se lazejo, potem pa zbeže ... Ko se hrup ni polegel — «Sokolici» so kljub Vilfanovemu «mirjenju» piskali — je komisar razpustil shod ... Orožniki so izpraznili dvorano ... Socialni demokratje so odšli v gostilno k Jelenu, kjer so improvizirali diskusijo, v kateri sta sodruha A. Kristan in Ivan Kocmur povedala, kako nečuvno hinavsko postopajo liberalci in z njim vred takozvani Narodni delavci, ki niso nič drugega kot izdajalci delavstva. Sklenilo se je tudi, da se vrši na nedeljo, 16. maja velik ljudski shod z dnevnim redom: 1. Delavstvo in narodnost. — Narodna delavska organizacija in socialna demokracija; 2. Novi davki. — Upamo, da ne bo ostal nedeljski shod za nas brez vspeha. Število organiziranih sodrugov se gotovo poveča, kajti mnogi so izprevideli, da zizizambule ostanejo le zizizambule.

Zagorje ob Savi. (Blamaža zizibambul.) V nedeljo, 9. t. m. so hoteli prav po tihem ustanoviti v Zagorju filialko komediantovske čete, ki se imenuje «Narodna Delavska Organizacija». Za čedno nakano so pa izvedeli delavci in so prišli pogledat burko. Okrog 3. popoldne so našli v Müllerjevi gostilni samo glasovitega «organizatorja» gospoda Škerla. Pozneje so pa prišli še: Oberzizibambula gospod Kerschmigg, ki je bil še pred tremi leti velik nemčur pred gospodom in je hotel — kakor je trdil dr. Zarnik — v Zagorju ustanoviti nemško kolonijo, potem Taufer, politični invalid Jerin in klerikalni regimentstambur Wake. Ko je bila vsa ta «ogromna» družba skupaj, se je odprla posebna soba, ki je bila dotlej zabita in gospoda je gravitetično odkorakala tja. Delavstvo se je seveda iz radovednosti vsulo za njimi in soba je bila naenkrat polna. Bilo je tam okrog 100 delavcev, poleg njih pa do 15 zizibambul, ki so mogli tri delavce prištevati svoji gardi. Namesto da bi bili veseli tako obilnega občinstva, so se pa junaki utrasili. Hodili so zbegani iz sobe v sobo, čakali na svojo vojsko, katere pa ni bog dal, in bledeli. Gostilničar Korbar in dacar Juvan sta bila tako predrzna, da sta zmerjala delavce. Po dolgem, dolgem čakanju je pa zlezlo tistih 15 zizibambul pod Kerschmiggovim poveljem — pod streho, ob hrupnem smeju delavstva, ki je ostalo v prostorih in se pogovarjalo mirno in dostojno. Obsirnejše poročilo o tej zizibambulski blamaži objavimo prihodnjic.

Delavci v spodnještajerskih mestih in trgih!

V petek, dne 14. majnika je v četrtem volilnem razredu spodnještajerskih mest in trgov

ožja volitev

ki ima odločiti, če pride v štajerski deželni zbor nemški nacionalni Kral

ali pa

socialni demokrat Horvatek.

V okraju je 8820 volilcev, glasov pa je bilo odanih 5634. Jasno je torej, da v petek, 7. maja, mnogo delavcev ni izvršilo svoje volilne pravice, dočim so nasprotniki napeli vse moči, da so spravili zadnjega moža na volišče. Razlika med glasovi obeh kandidatov, ki sta v ožji volitvi, je prav majhna. Nemško-nacionalni Kral je dobil 2281, socialni demokrat Horvatek pa 2165 glasov. Če stori torej dne 14. maja vsak sodrug svojo dolžnost, je socialni demokraciji zagotovljena sijajna zmaga.

Sodrug! Vaša dolžnost je, da pridete v petek do zadnjega moža na volišče. Iz gospodarskih in iz narodnih ozirov ne morete pripustiti, da bi ta okraj zastopal kandidat, ki je v gospodarskem oziru zaščitnik kapitalizma, v narodnem pa zagrižen sovinit. Samo Vaša nemarnost bi mogla omogočiti vseh nemškega nacionalizma, če pa pridete vsi na volišče, mora nasprotnik klaverno propasti.

Agitirajte torej za socialno-demokratskega kandidata!

Udeležite se volitve vsi do zadnjega in napišite na glasovnico razločno:

Albert Horvatek

vpokojeni učitelj v Mariboru.

Štirje socialni demokrati so bili dne 7. maja izvoljeni, sodrug Horvatek mora biti peti socialistični poslanec v štajerskem deželnem zboru. In če storite svojo dolžnost, bo! Okrog 3000 Vas je še, ki zadnjič niste volili. Nasprotniki bodo seveda napeli vse moči, pa je treba, da je jih napnete tudi Vi!

Nihče naj ne ostane doma in zmaga je gotova!

Okrajni odbor
jugoslov. soc. dem. stranke
za Štajersko.

Shodi.

Ljubljana. V nedeljo je bil v areni «Narodnega Doma» jako dobro obiskan shod, ki se je bavil z vprašanjem novih davkov. Vsa arena je bila zasedena in to je tem ugodnejše znamenje, ker je bilo za shod pravzaprav malo agitacije. Pokazalo se je, da je v Ljubljani vendar že lepa četa sodrugov, katerim zadostuje poziv v listu in jih ni treba še posebej drezati, da pridejo na shod. Ta lepa navada se mora seveda še razširiti, ker bo tembolj potrebno, ker nas čakajo v bližnji bodočnosti ostri boji. Shod je izvolil v predsedništvo sodruga Bartla, Tokana in Pajntarja. Besedo je dobil najprej sodrug Anton Kristan, ki je kratko omenil lansko bosensko pustolovščino avstrijske vlade in njene krute gospodarske in finančne posledice. Potem je sodrug Etbin Kristan obširno razložil zgodovino aneksije, vojno nevarnost, vojaške priprave, stroške za mobilizacijo in nove militaristično-marinistične zahteve, izdajo zakladnih listov, finančni načrt ministra Bilinskega, davke na pivo in alkohol, zvišanje osebnih in tovarnih tarifov in stališče delavstva. Omenil je zlasti, da se mora današnji shod smatrati le za začetek delavskega boja, ki naj ima namen, porabiti vsa sredstva, da prepreči novo nezasišano odhanje delavskega ljudstva. Shod, ki je bil zelo animiran, je burno pritrjeval. Sodrug Bartl je zaključil shod po dvanajstih. Pričakovati je, da bo ljubljansko delavstvo krepko stopilo na noge in javno pokazalo, da ne mara nositi politične brezpravnosti vse večne dni, gospodarsko pa služiti kapitalistični državi in fevdalno-klerikalni deželi za molzno kravo.

Zadnje vesti.

Velika železniška nesreča. Maribor, 11. maja. Ob 1. in 19 minut se je v tukajšnji postaji zapeljal brzovlak št. 9, ki vozi z Dunaja čez Koroško na Tirolsko, v osebni vlak št. 73, ki prihaja ob 1. in 7 minut ponoči v Maribor in je stal pri signalni deski. Oba vlaka sta se vnela. Pet mrtvih so doslej potegnili iz razbitih vozov. Bati se je, da je še več ponesrečenih. Brzovlak št. 5 je iz Maribora posebej odposlan in ima priti v Ljubljano s 85 minutami zamude, ki iznaša ob 7. uri zjutraj že 1 uro 10 minut. (Nesreča mora biti zelo obsirna, ker je bil do šestih zjutraj tudi brzovojni promet z Dunajem pretrgan in so nam izostale najzadnje vesti.)

Maribor, 11. maja. Nesreča na postaji se je primerila, ker semafor ni bil postavljen na «Stoj».

Kako se je to zgodilo, ni dognano. Na postaji delujejo železničarji s požarno brambo, da bi pogasili ogenj, ki preti tudi drugim železniškim objektom.

Ogrska kriza. Budimpešta, 10. maja. Avdiencia pri kralju se nadaljuje, toda položaj se ni še nič izjasnil. Danes sta bila na avdienci magnatske in poslanske zbornice Rakovszky in Navay. Skupina Justh-Hollo v neodvisnjaški stranki nadaljuje agitacijo, da se mora vlada sestaviti iz samih neodvisnjakov. Predlog, naj bi se sestavila nova stranka, kateri bi se lahko pridružil grof Tisza, ima tudi malo upanja na vseh. Cesar je jako hud na Justha, ker je priobčil podrobnosti o avdienci. Vlada odpotuje iz Budimpešte 12. t. m., ne da bi se za kaj odločil. Sedanji provizorij ne bo mogel obstati, ker nasprotuje Kosut. Justh grozi s sklicanjem državnega zbora in z obstrukcijo. Po deželi neodvisna stranka kljub znanemu cesarjevemu stališču nadaljuje agitacijo za samostojno ogrsko banko. Poslanca Hollo in Bathiany sta včeraj imela shoda, na katerih sta hujskajoče govorila. Banffy je izjavil v Szegedinu, da mora narodov odpor nanovo oživeti, ako Mažari ne dobe samostojne ogrske banke. Poslanec Etvös je dejal: Mažari so že šestkrat prijeli orožje za brambo narodnih pravic, sedaj pa stvari tako stoje, da bodo Mažari sedmič morali prijeti za orožje. — Kakor se čuje, zahteva vlada odločno: bančno skupnost, zvišano število vojaških nincev, oziroma nov vojaški zakon z dveletno službo, kar bi se vse moralo izvršiti tekom leta 1909, ne da bi Mažari za to dobili kake vojaške koncesije. Več aristokratij se je obrnilo do visoko stoječe dame, naj posreduje pri cesarju na korist ogrski neodvisni stranki. Odgovor je bil: Nočem prevzeti vloge baronice Schönberger.

Ogrska kriza. Budimpešta, 11. maja. Včeraj popoldne je vladar sprejel v avdienci grofa Khuen Hedervaryja, potem bivšega finančnega ministra Lukača, podpredsednika neodvisnjaške stranke Hoitsyja in državnega sekretarja Totha. Khuen Hedervary je bil celo uro pri kralju. Odločitve se ni. — Baron Aehrenthal je konferiral z Wekerlom, pozneje s Khuenom in nazadnje z Lukačem.

Kralj se odpelje iz Budimpešte jutri ob 2. uri popoldne. Baje se vrne 20. maja zopet v Pešto in bo nadaljeval avdiencia. Do tistega časa ni pričakovati, da bi se kriza rešila.

Položaj na Ruskem. Peterburg, 11. maja. Car je odklonil podpis na mornariški predlogi, obenem je tudi odklonil Stoljpinovo demisijo. Stoljpinov kabinet je prišel vsled tega v zelo težaven položaj napram dum. Zadnjo noč je bil baje ministrski svet, ki je sklenil, da kabinet vstaja ob demisiji. Stoljpinovi nasprotniki agitirajo, da bi bivši minister Gorenjkin postal ministrski predsednik. Gorenjkin potuje iz Wiesbadena v Peterburg. Witte želi dobiti kakšno poslaniško mesto, da bi mogel povzdigniti ruski kredit v inozemstvu.

Turški dogodki. Carigrad, 11. maja. «Turquic» poroča, da se je vrhovni poveljnik Ševket paša izrazil, da se izroče dragocenosti, ki so se našle v Jildizu, vladi za narodno porabo, denar pa vojski, ker so vse vojne blagajne prazne. Napravili so se koraki, da ne morejo Abdul Hamid in njegovi sinovi dvigniti denarja, ki je vložen v inozemskih bankah.

Nova vlada razvije v soboto ali v ponedeljek svoj program v zbornici.

Žrtve v Adani. Carigrad, 11. maja. «Sabah» poroča, da je po brzovojni Adanskega valija pri zadnjem klanju v vilajetu Adane umorjenih 1924, ranjenih 533 mohamedancev ter umorjenih 1455 in ranjenih 382 Armencev. Prebivalstvo v vilajetu šteje 350.000 duš, med njimi 48.447 Armencev. Te vesti so pač v nasprotju s konzularnimi poročili.

Velika eksplozija. Genova, 11. maja. V tovarni za razstreljivo v Sant Eusebio sta se včeraj iz neznanih razlogov primerili dve eksploziji. Vsa tovarna se je porušila, misli se, da je 15 do 20 oseb pod razvalinami mrtvih. Doslej so potegnili tri mrtve in tri težko ranjene iz razvalin.

Domače vesti.

— Dr. Ivan Tavčar vpeljuje v svojem ljubljanskem, «S. N.», zopet tisti ton, o katerem morda na svoje stare dni misli, da je duhovit, pa je v resnici samo pobalinski. Imenitni gospod razmetava «falotarijo», «praznoglavec» in podobna epiteta, kakor da sedi na prestolu kakšne orientalske majestete, ki ne sme daviti in pogrezati v vodo, pa bruha iz sebe «kroftne» besede. Nekdaj je bil dr. Ivan Tavčar pisatelj, zdaj je postal vsakdanji kričač. Nekdaj se je lahko zanašal na svojega duha, zdaj se le zaveda, da ima več pod palcem kakor drugi in misli, da je kdove kako imeniten, če puje ljudi, ki nimajo namena. To bodi samo konstatirano, da si ne bo blagorodni gospod domišljal, da nam njegovo prostasto zmerjanje kaj imponira; homo si pač mislili, da polemizira vsak kakor zna in kdor ne zna drugače, pa prostasto. Dr. Tavčar hoče razlagati, da je moral kot deželni odbornik glasovati proti sklepu občinskega sveta zaradi «Mladike», in pripoveduje, da dotični sklep občinskega sveta ni bil postavno razglašen. To se že vjama,

le da to ne zadene nas, ampak zopet tisti občinski svet, v katerem je dr. Ivan Tavčar podžupan. Pomagati si je hotel gospod doktor s primerom, pa pravi: «Stvar je nekako taka, če bi 18letni fant podpisal dolžno pismo za 18.000 kron, ne da bi ga podpisal obenem tudi njegov varuh. Potem pa naj bi se od sodišča zahtevalo, da naj za hrbotom varuha tako dolžno pismo nadvarstveno odobri.» Primera je čudna. Ne vemo, kako bo ljubljanskemu občinskemu svetu pri duši, ko izve, da ga dr. Tavčar primerja 18letnemu fantu. Imenitno je pa, da je podžupan dr. Tavčar sam ud tistega «18letnega fanta», katerega kot deželni odbornik tako neusmiljeno lasa.

— Tudi radi dr. Šmida se dr. Tavčar jezi na «Rdeči Prapor», kakor da smo mi krivi, da je liberalni deželni odbornik glasoval za odpoved muzejskemu kustosu. Njega visokost pripoveduje najprej nekaj o odpravščini, ne da bi mogel dokazati, da je zaradi odpravščine bilo potrebno tako neliberalno glasovanje, potem navaja nekoliko bolj neslanih kakor humorističnih primer (ministranti n. pr. se rekrutirajo največ iz njegove stranke, kar je netorično), na koncu pa vendar pokazuje, da je vse to le čenčanje in da ni glasoval za brco iz skrbi za Šmidovo odpravščino, temveč ker tudi njegov liberalizem ne pojmi, da bi mogel biti «oženjen duhovnik» kustos ljubljanskega muzeja. Čujmo dr. Tavčarja:

«In če je katoliški duhovnik, kateremu se je svoj čas podelila začasna deželna služba, očitno prestopil v nemško luteransko vero, se oženil in dobil rodbino, ne tajimo, da je revež, da je usmiljenja vreden. Moral pa je naprej vedeti, da kaj takega rodi — posebno na Kranjskem — posledice, katerim se je nehoti podvrjel, ko je pričel mesečne doneske plačevati v ljubljansko protestantsko cerkev. In zavod, kakor je deželni muzej, bi takega voditelja za dolgo brez izdatne škode ne mogel prenašati. Saj ste lahko drugega prepričanja, ali dr. Tavčar ima zopet prepričanje, da v naši deželi nikakor ni v interesu deželnega muzeja, da bi ga vodil oženjen duhovnik. So razmere take, so žalostne, ali take so!»

Menimo, da so te vrste zanimive. Oglejmo si jih nekoliko. Včasih je dr. Tavčar marsikaj napisal o luteranstvu in če ga ni spomin popolnoma zapustil, bo še vedel, da je govoril o protestantizmu in o protestantih zelo simpatično. V dobi reformacije ni bilo v luteranstvu nič manj nemstva kakor danes. Zakaj torej naglašati dični Tavčar, ko gre za Šmida, «nemško» luteransko vero, katere mimogrede povedano, sploh ni? Dalje: Tavčar ne taji, da je tak človek «revež», da je «usmiljenja vreden». Zakaj pa? Če ni Tavčar usmiljenja vreden, ker se je oženil in ker je dobil rodbino, zakaj pa Šmid? V čem se razlikuje to «liberalno» mišljenje od najbolj klerikalnega? In zakaj ne bi mogel deželni muzej brez izdatne škode prenašati takega voditelja? Menimo, da je vprašanje tako: Ali je dr. Šmid znanstveno in praktično sposoben, ali ni? Če je, potem pač ne morejo žena in otroci ali pa vera ovirati muzejskih poslov. Razmere v deželi so žalostne; ampak če je dr. Tavčar liberalci in zastopnik opozicije, tedaj bi se imel bojevati proti takim razmeram, ne pa jamrati, da so take. Za stokanje ni treba biti deželni odbornik.

Toda dr. Tavčar pravi še nekaj in, da nam ne bo očital po svoji navadi nelojalnosti, citirajmo še to:

«Toda potem — namreč če bi se bil dr. Tavčar v deželnem odboru potegnil za dr. Šmida — bi že bil dr. Pegan na tem ali onem shodu rohnel: vidite, taki so naši naprednjaki, pravijo, da niso sovražniki katoliške vere, njih zastopnik v deželnem odboru pa je hotel imeti takega in takega kustosa v deželnem muzeju! In našim vrlim katoliškim kmetičem bi se bili od groze ježili lasje na glavi! Vsaka reč ima dve strani, tudi ta jo ima!»

Zdaj bi pa le še radi vedeli, zakaj ne vstopi dr. Tavčar naravnost v klerikalno stranko. Po njegovem mnenju ima on kot liberalni deželni odbornik nalogo, delati to, kar je klerikalcem všeč, ker drugače rohni Pegan. Doctore! Bodite vendar dosledni! Če Vas Peganovo rohnenje ženira, tedaj se vpišite v klerikalno stranko, pa ga ne boste ališali. In če boste potem glasovali tako kakor v tem slučaju, se boste vsaj lahko opirali na legiko. Ampak vaše sedanje stališče je neodkritovrno. Imenovati se opozicionalca, pa služiti večini — presodite sami, kaj je to.

— Zaslužek očita plemeniti Tavčar socialnim demokratom, ki opravljajo službe v stranki. «Dobra duša» Tavčarjeva se poslužuje tega smrdljivega sredstva kakor najsurejši krščanski socialci. Ampak Tavčar se proklete moti, če misli, da ima pravico, očitati, kar si ta ali oni socialist z žurnalističnim, pisarniškim ali drugim delom kravo zasluži. Ali živi dični Tavčar od zraka? Ali si Tavčar ne da plačevati svojih ekspenzarjev? Ali ne jemlje nagrade za deželno odborništvu? Ali zaničuje dividendne? Ali pisari mili Malovrh svoje čenčarije v «Narodu» nad črto in pod črto zastoj? Morda plačujejo liberalni uradniki i. t. d. še za to, da smeje delati? Veliko vprašanje je, če je Tavčarjevo delo toliko vredno kolikor delo marsikaterega socialno-demokratskega služabnika; ni pa vprašanje, temveč je povsem gotovo, da je Tavčar za svoje delo in za svojo lenobo kneževsko plačan, če se primerjajo njegovi dohodki z dohodkih onih, ka-

terim jih očita v svojem od dne do dne bolj umazanem «Slov. Narodu». Tavčar si vedno domislja, da stoji bogve kako visoko. Pa ni res. V luži stoji, sicer ne bi mogel brizgati gnojnice in metati blata okrog sebe in se ne bi ob takem opravilu najbolje počutil.

— V Dravo je padel v Beljaku štirivprežni voz s štiri tonami težkim strojem tamošnje papirne tovarne. Vozil je po poti ob Dravi, katera se je vsled prevelike teže vdrla, na kar so zleteli voz in konji po strmem bregu v Dravo.

— Stavka v pomorski šoli. V Bakru so pričeli stavkati vsi gojenci tretjega razreda pomorske šole radi slabe hrane. Ravnateljstvo je vse stavkujoče izključilo, nakar so pričeli z dovoljenjem starišev stavkati gojenci vseh treh letnikov.

— Železniška nesreča v Laškem trgu. V torek je v Laškem trgu iz Zidanega mosta došli tovorni vlak skočil s tira. Stroj s tenderjem je padel preko nasipa. Strojvodja je le lahko ranjen, težko ranjenega kurjača so pa prepeljali v celjsko bolnico. Voz za vlakovodje je popolnoma razbit.

— Razletela se je smodnišnica J. Stampfl v Nemški Bistrici pri Peggau v sredo ob pol 11. Raztrgalo je med groznim pokom poslopje in neslo kosove visoko v zrak.

— Artev neumnosti. V Trstu se je močno opekla po telesu triletna Antonija Balbi. Starišem je nekdo svetoval, naj otrokove rane pomažejo s črnim, da bo potem deklici gotovo odleglo. Imel je prav. Ker so stariši ubogali temu neumnemu svetu, je deklici včeraj v bolnici odleglo: umrla je.

— Cerkev v ognju. Iz Poljčan se piše: Večer zadnjega aprila je ob grozni nevihti tresčilo v stolp podružnice Sv. Marije Ljubljeno. Par trenutkov je bilo videti vso cerkev obdano od ognjenega sveta. Zgorela je stolpova streha in meznarija z gospodarskim poslopjem.

— Radi zgubljenosti pravde se je obesil posestnik in bivši župan Fr. Ivanuša v Kagu pri Ormožu. Obešenca je dobilo neko dekle v hardeškem gozdu. V žepu je imel med sodnimi listi pismo, v katerem prosi ženo oduščanja, češ, da se je moral usmrtiti, ker ne more živeti na svetu, kjer ni nobene pravice.

Sprejme se dober
raznašalec lista.

Več se izve v Šelenburgovih ulicah št. 6/II.

Gostilno in delikateso Paa v Idriji je podpisani prevzel s 1. majem 1909.

Točil bode najboljša vipavska, istrska, doljenjska ter druga viva kakor tudi pivo. Gorke in mrzle jedi bodo vsak čas na razpolago.

Slavnemu občinstvu se najtopleje priporoča za obilen obisk ter zagotavlja točno in pošteno postrežbo s spoštovanjem

Andrej Lipušček, gostilničar.

Za veselice

in druge prireditve korijandoli, šaljive predmete za bazar, lampione, za šaljivo pošto izredno cene in lepe razglednice, serpentine i. t. d. priporoča

Ivan Vrečko 52-6

Ljubljana, Sv. Petra cesta 31.

Trgovina s papirjem.

Strezniki k strojem za
(Dratsstiftenmaschineneinrichter) žične žeblice

se sprejmo v stalno delo. Dela se v akordu.
Ponudbe sprejema uprava našega lista.

Kavarna
'Unione' v Trstu
ulica Caserma in Torre Blanca
se priporoča.

10 zapovedi
za zdravje

lično tiskane, vposlje poštne prosto in zastoj
lekarnar 24-20

Trnkóczy v Ljubljani.

Dobijo se tudi osebno v njegovi lekarni.

Modni salon
M. Sedej-Strnad
Ljubljana 13-7

Prešernove ulice št. 3 (v palači «Mestne hranilnice»)

priporoča cenjenim damam svojo bogato zalogo klobukov najnovejših fason in najfinejšega okusa.

BLUZE

v težki svili, volni in drugim modnim blagu, v krasnih modelih, najnovejša modna krila, kostume, dežne plašče, otročje oblekce, krstno opravo, prepdasnike, vsevrstno perilo in druga oblačila. Najfinejše otročje kapice, klobučke, plaščke, parliške modroce, nogavice, rokavice, jopice in druge platenine. — Fine zavratnice, naramnice, ovratnike, srajce in drugo perilo za gospode priporoča največja narodna konfekcija

M. Kristofič-Bučar

Stari trg 28 Ljubljana Stari trg 28

Zunanja naročila se izvršujejo takoj in ceno. Cene radi male režije brez konkurence. 52-25

Največja zaloga, najboljša in najcenejša tvrdka za naročevanje ozir. nakupovanje!

Čoplovec za pleskarje, sobne slikarje, zidarje, mizarje.

Lakov, pristnih angleških za vozove.

Emajlne prevlake, pristne, v posodicah po 1/2, 1/4, 1/8 in 1 kg. 104-43

Jantarjevo glazure za pode. Edino trpežno in najlepše mazilo za trde in mehke pode.

Voščila, štodilnega, brezbarvnega in barvnega za pode; najcenejše in najboljše.

Rapidola, pripravljena za vsakovrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega lesa in pohištva.

Olje in mazilo za stroje, olje proti prahu.

Ustanovljeno 1. 1892. **Adolf Hauptmann v Ljubljani** Ustanovljeno 1. 1892.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Zahtevajte po vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah **„Rdeči Prapor“!**

Telefon št. 177

52-43

L. Tomažič
zaloga piva
v Spodnji Šiški pri Ljubljani.

Gosp. gostilničarjem in p. n. slavnemu občinstvu priporočam

zagrebaško in
: češko pivo :

Potniki v Ameriko
Hateri želijo dobro, po cenah
ravnateljstvo potovati naj se obrnejo
Simona Hmetek
v Ljubljani Kolodvorska ulica št. 11
Kislovarstvena Pojasnila daje se klopčevina

Prva domača slov. pivovarna G. Auerjevih dedičev

v Ljubljani, Wolfove ulice št. 12 --

pod novim strokovnim vodstvom priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje novo varjeno, priznano izborno pivo v sodcih in steklenicah.

Ustanovljeno leta 1855.

Številka telefona 210.

Ustanovljeno leta 1855.

10-6

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Bartl.

Tiska Iv. Pr. Lamprut v Kranju.